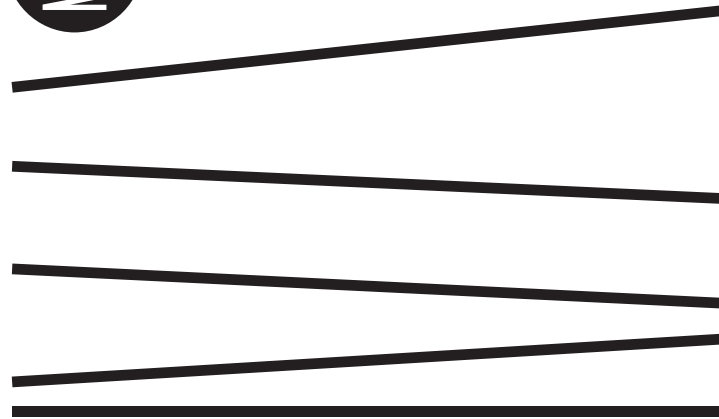

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

DK

Digitaliserede udgaver af materiale fra Det Kgl. Biblioteks samlinger må ikke sælges eller gøres til genstand for nogen form for kommerciel udnyttelse.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

UK

Digitised versions of material from the Royal Danish Library's collections may not be sold or subject to any form for commercial use.

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk

DET KGL. BIBLIOTEK

45,-6,-8°

H. Roth:

Ligtale over Skytte Rasmus Mad-
sen i Kadshegne.

1868.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

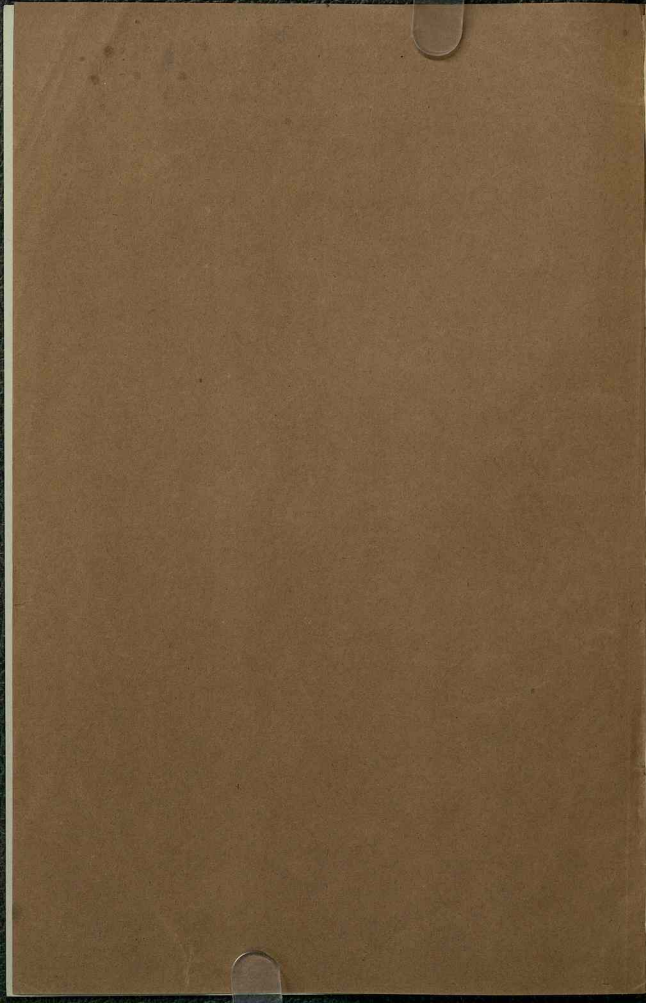
130023093651

H. Roth.

Uppsalas Rådhus Arkiv.

1868.

Tigtale

over

Skytte Rasmus Madsen

i Radshegne,

holdt i Vigerslev Kirke

den 18. December 1868

af

G. Roth.

1868

Ergebnisse der Untersuchungen

über die

Wirkung der

von 18. Dezember 1868

1868

Naade være med Eder Alle, og Fred fra Gud vor Fader og vor Herre Jesu Christo! Ja Naade og Fred herovenfra være med Eder, I kjære Sørgende! nedsænke sig i Eders bedrøvede Hjerter, og være med os Alle; thi vi Alle trænge til den, Ingen af os kan undvære den paa vor Vandring gjennem denne Verden, denne urolige, trængselsfulde, syndefulde Verden.

„Stor Urolighed,“ siger Jesus Sirach (40, 1), „er skabt for hvert Menneſke, og der er et tungt Lag paa Adams Børn fra den Dag, de udkomme af deres Moders Liv, indtil den Dag, de komme til Alles Moder igjen.“ Med disse Ord beskriver den gamle Wiismand ethvert Menneſkes Historie fra Buggen indtil Graven, beskriver han alle Dødeliges Løb og Deel fra deres Indgang i denne Verden indtil deres Udgang af den, og hvo Du end er, selv om Snorene faldt paa listige Steder for Dig, selv om Du kan ſtue tilbage paa mange Tider, da Dit Liv lignede en lys og venlig Solſkinsdag, — Du har dog maattet erfare, at „stor Urolighed“ er

der skabt for hvert Menneske paa Vandringen gjennem denne Verden, og at det er „et tungt Nag“, der, siden Synden er indkommen i Verden, og Paradiiset forsvandt fra Jorden, hviler paa Adams Børn i Skikkelse af Frygt og Bekymring, af Trængsel og Lidelse, af Hjertets Sorg og Sjælens Bedrøvelse indtil Døden, og først og sidst i Skikkelse af Samvittighedens Angst, af Forfærdelse for Døden og Dommen, i Skikkelse af denne indre Dørn, der ikke døer, og denne indre Jld, der ikke udslukkes, dersom ikke Naaden og Freden fra Gud vor Fader og vor Herre Jesu Christo finder Vej til det besværede Hjerte, til den hange Sjæl.

„Stor Urolighed er der skabt for hvert Menneske, og der er et tungt Nag paa Adams Børn“, denne bitter Erfaring har ogsaa Du maattet gjøre, Du, der har mistet en kjerlig og trofast Egtefælle i ham, hvis Livstraad her er overfåaaren ved en Morders Haand, ved en Misgjerning, som maa fylde Dit Hjerte med Forfærdelse og Gru til samme Tid som det er opfyldt af Kjerlighedens Sorg og Savn. Stor, ubeskrivelig stor var Din Sjæls Urolighed, tungt, ubeskrivelig tungt var det Nag, var den Sorgens Byrde, der sammenknugede Dit Bryst, da Du fra Time til Time for-gjæves ventede paa, at Din Egtefælle, der var gaaet ud for at røgte sit Kalbs Pligter, skulde vende tilbage, og Du omsider ikke kunde tvivle paa, at jo en Ulykke havde ramt ham, at han jo var tabt for Dig og de kjære Børn, som vare hans Hjertes inderlige Lyst og Glæde, og som han ogsaa, ligesom han gif hjemmefra, havde havt paa sine Knæe, og leget og talt saa kjerligt med. I Din Sjæls

store Urolighed, i den pinefulde Uvisshed, i den Kummer og
 Forsærdelse, som overvældede Dig, var det Din brændende
 Bøn til Gud, at det uhyggelige Mørke, der hvilede over
 Din Ægtefælles Forsvinden, maatte blive opklaret, og at
 det maatte komme til at staae klart for Alle, som det hele
 Tiden stod klart og vist for Din egen Sjæl, at han ikke selv
 med formastelig Haand havde forført sit Liv. Denne Bøn
 har Gud opfyldt: Din Ægtefælles affjælede blodige Legeme
 blev omsider fundet, og ved hans Morders egen Bekjendelse
 er det sat udenfor al Tvivl, at han jo er myrdet under en
 nidkjær Baretagelse af den Tjeneste, hvortil han var sat.
 I hvor oprørende og gruopvækkende end denne Misgjær-
 ning er, saa veed jeg dog, at Du af Dit inderste Hjerte
 takker Gud for, at hvad der var skjult i Mørket, nu er op-
 klaret; Du takker Gud for, at Du nu kan stede Din Ægte-
 fælles jordiste Levninger til Hvile histude i de Dødes stille
 Have, og at Du saaledes dog kan have hans Grav at
 besøge, og ogsaa ved at frede om den kan frede om hans
 velsignede Minde; Du takker Gud for, at nu ingen mørk
 Skygge ligger over Din tabte Ægtefælles og Dine Børns
 Faders Ihukommelse, at nu ingen piinlig Tante om en
 brødefuld Udgang af denne Verden kan knytte sig til Er-
 indringen om den retskafne Bandel, han førte iblandt os,
 om den Iver og Trofskab, han viste i den Gjerning, der var
 betroet ham, og om det lykkelige huuslige Liv, som I førte
 sammen, og hvori han var lige kjærlig og trofast som Ægte-
 fælle og som Fader; Du takker Gud for, at Du nu med
 fuld Tillid og Fortrøstning og med et glad Haab kan bede

for ham, kan, hvergang Du besøger hans Grav, og hvergang Du hjemme beder for Dig selv og Dine faderløse Børn, bede for din Egtefælles hebenfarne Sjæl, og trøste Dig ved, at den er i Guds Haand, trøste Dig ved den Forjættelse:

„De Retfærdiges Sjæle ere i Guds Haand, og Pine skal ikke røre dem“ (Visdomsbog 3, 1). De Retfærdige ere i christelig Forstand de, der ere døbte til Christum og i en levende Tro have forenet sig med ham og tilegnet sig hans Retfærdighed. Saadanne Retfærdiges Sjæle ere i Guds Haand, ere elskede, ere velsignede og bevarede af ham; over dem lader Herren under alle Livets Omstiftelser sit Ansigt lyse og er dem naadig; paa dem løfter han i Liv og Død sit Ansigt og giver dem Fred, og selv Døden kan ikke rive de Retfærdiges Sjæle ud af Guds Haand, nei, ogsaa i Evigheden ere de i Guds Haand, og Pine skal ikke røre dem, men evindeligt skulle de hvile i Herrens Fred og juble i Herrens Glæde. I kjære Sørgenbel det er store og livsalige Forjættelser, der for Christi Troende ligge i det Ord: „De Retfærdiges Sjæle ere i Guds Haand“, men efterdi I have saadanne Forjættelser, saa kaster ikke Frimodigheden bort, men befaler Eders kjære Hedengangne i hans og Eders Frelsers Navn i Guds Haand, og lad det være Eders Trøst og Haab, at for ham er den store Urolighed, der her i Verden er slagt for hvert Menneske, nu for steds ophørt og afløst med Himmeriges usforstyrrelige Fred, at for ham er det tunge Nag, som hviler paa alle Adams Børn, nu for steds borttaget og afløst med den evige Herlighed og Salig-

hed, som den Herre Christus hisset vil dele med alle dem, som leve og døe i Troen paa ham. Og befal i Jesu Navn Dig selv i Guds Haand, Du den Hedenfarnes forrigsulde Enke! Dig selv og Dine Børn, Eders Sjæle, Eders Liv, Eders timelige og evige Vel, og lad Forvisningen om, at Du og de ere i Guds Haand, give Dig Fred under alle Livets Uroligheder, give Dig Styrke og Taalmodighed til at bære det smertelige Tab, Du har lidt, give Dig Frimodighed til at gaae Fremtiden imøde, forviiset om, at Guds Haand vil føre Dig sikkert gjennem alle dens Skjæbner, og give Frimodighed til at gaae Evigheden imøde, forviiset om, at Guds Haand vil føre Dig til det samme salige Maal, som Din Egtesælle nu har naaet, til Guds Børns evige Hjem i Himlen.

I Jesu Navn befale vi Alle Dig og Dine i Guds Haand. Det er mange Hjerter, som her bede med Dig og for Dig, og lad det ogsaa være en mild Trøst for Dit Hjerte, at Du ikke er ene om at bære Din store Sorg, men at Mange i inderlig Deeltagelse bære den med Dig. Det var ikke alene Dig og Dine Nærmeste, der bleve grebne af Bedrøvelse og Forfærdelse over Din Egtesælles sørgelige Udgang af Verden, nei, vi Alle i en vid Kreds bleve dybt rystede ved denne Begivenhed, og at alle disse Mange have ledsaget Din kjære Egtesælle til sit sidste Hvilested, deri ligger ikke blot en Fordømmelsesdom over den forbryderiske Gjerning, der berøvede ham Livet, deri ligger ikke blot et Bidnesbyrd om den Ulyk og Nædsel, hvormed en christen Menighed betragter denne ugubelige Volds-gjer-

ning; men deri ligger ogsaa et Vidnesbyrd om, hvor almindelig agtet og afholdt Din Egtesælle var, og et Vidnesbyrd om, hvor almindeligt og hjerteligt Du selv beklages.

Men, I Christne Mænd og Qvinder, som her ere forsamlede! hvor dybt I end maae beklage hende, der sidder forrigfuld ved sin dræbte Mand's Baare, der er dog Een, som er endnu dybere at beklage; i hvor stor Urolighed, der end er skabt for hendes Hjerte, den er dog ikke at ligne ved den Urolighed, som maa boe i hendes Mand's Morders Hjerte, naar den blodige Stikkelse af det Menneſte, af den Broder, han har dræbt, atter og atter træder frem for hans Sjæl og Tanke, og forfølger ham tidlig og sild, ved Dag og ved Nat, vaagen og i Drømme; i hvor tungt det Trængſelens Nag end er, som nedtrykker dem, der sidde sørgende ved denne Baare, det er dog ikke at ligne ved det Nag, ved den frygtelige Byrde, som det ulykkelige Menneſte har at bære paa, imod hvem det Blod, her er udgydt, raaber anklagende op til den retfærdige Gud i Himlen, og til hvem Guds Røst igjen lyder ned fra Himlen: „Hvad har Du gjort? Din Broders Blods Røst raaber til mig fra Jorden?“ Hvad har Du gjort mod ham, som Du berøvede Livet og sendte over i Ewigheden uden engang at levne ham Tid til først at opsende et Hjertesuk til Gud? Hvad har Du gjort mod hans Hustru, der ved Din Brøde er bleven Enke, er bleven berøvet sin kjære og kjærlige Egtesælle og Forsørger? Hvad har Du gjort mod Børnene, som ved Din Brøde ere blevene faderløse? Og — hvad har Du gjort mod Dig selv, hvilken Jammer har Du skabt Din

egen Sjæl, idet Du har lagt Blodskyld paa den? — Mine christne Tilhørere! Jeg vil her ikke fremkalde et p̄harisæist Bæe over Forbryderen eller en p̄harisæist Tak til Gud for, at vi ere bedre end han, men hvad jeg ønskede at fremkalde hos Eder, er en ydmyg Bøn til Gud om, at han i Naade vil bevare hver eneste Sjæl iblandt os for nogenstunde at komme til at føle, hvad en Morder eller Drabsmand føler, naar Guds Røst og Guds Aand lægger disse Spørgsmaal ind i hans Hjerte, og han maa gjøre sin Gud og sig selv Rede for, hvad han har gjort. Men lader os da til samme Tid bede Gud om Naade til at bekjæmpe alt det Døde, alt det Haarde og Vilde, der skjuler sig i Dybet af det naturlige Mennekehjerte, og som, naar det ikke tvinges, kan bryde ud i vilde og voldsomme Handlinger, og lad os bede Gud om Naade til, at det christelige Troesliv, der ogsaa er et Kjærlighedsliv, altid maa røre sig kraftigt i os, og gjøre os mægtige til at gjøre Modstand paa den onde Dag, og til at tilbagevise alle de onde Tanker, som Djævelen kaster ind i vore Sjæle. Hvo der hører Jesu Christi Tro og Jesu Christi inderlige uendelige Kjærlighed i Hjertet, og hvo der vaager og beder til enhver Tid, vil ogsaa til enhver Tid bæve tilbage for den blotte Tanke om at drage Blodskyld over sig.

Men medens vi gysede ved at tænke paa den umenneskelige og ugubelige Misgjerning, der her er begaaet, hørte vore Hjerter sig i Bemod og Bedrøvelse til ham, hvis Liv den forfordede, og i Jesu Navn lyse vi Fred over hans Legeme, der nu skal indvies til Fortrænkkeligheden, og Fred over hans

Sjæl, der hiiset er i Guds Haand, og i det samme høi-
lovebe Navn lyse vi Fred over dem, som han efterlader her
paa Jorden, over hans Enke og faderløse Børn, der have
mistet en trofast Støtte og Forsørger, men dog ikke ere for-
ladte, thi — de ere i Guds Haand, — Amen!

